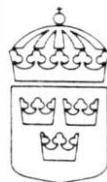

Motion till riksdagen

1986/87:N176

Lars Werner m. fl. (vpk)

Vissa utgångspunkter för energisystemets omställning (prop. 1986/87:159)

Mot.
1986/87
N176—177

Efter Tjernobylkatastrofen, efter energirådets arbete med dess expertgrupp och vetenskapliga råd, efter alla hänvisningar till att detta skulle "ta människors oro på allvar", efter remissomgång och partiledaröverläggningar, är det i allra högsta grad befogat att beteckna hela händelseförloppet med slutresultatet, den här föreliggande propositionen, som "berget som föddes en rätta".

Men det har ju också hela tiden varit meningen. Efter den inledande paniken, som skakade om regering, kärnkraftspartier, industrietablissemang och andra kärnkraftsförespråkare, repade man sig snabbt och tillgrepen den gamla välkända taktiken att fördröja och uppskjuta nödvändiga beslut genom nya utredningar, förhållningar och diskussioner.

Energirådets arbete och utredning av det svenska energisystemet och konsekvenserna vid en avveckling av kärnkraften har inte tillfört särskilt mycket nytt utöver vad som var känt genom tidigare utredningar. Det arbetet och den kostnaden kunde ha sparats in. Det bestående värdet av energirådets arbete är rapporten från statens kärnkraftinspektion (SKI), om hur det kan gå till när en härdsmlta inträffar, och konstaterandet att en sådan olycka inte kan uteslutas i de svenska reaktorerna. Vidare beskrivningen av verkningarna i den omedelbara närheten av reaktorn och de globala följderna, som ju vi i Sverige fått ett åskådligt exempel på. Men den logiska slutsatsen, att kärnkraften är en omöjlig energikälla för framtiden om vi vill ha ofarliga och kontrollerbara produktionssystem, har inte dragits vare sig av regeringen eller andra här ovan uppräknade intressenter.

Därför ser också propositionen ut som den gör. Den tar inte ställning, den har inga nya förslag att komma med, som snabbt skulle kunna ge en omställning av det svenska energisystemet och en avveckling av kärnkraften inom de närmaste åren. Regeringen har inte ens nått fram till de slutsatser och fakta, som redan inför folkomröstningen redovisades av kärnkraftsmotståndarna. Fakta om de stora möjligheterna med ny teknik, både på produktions- och konsumtionssidan. Fakta om att hela kärnkraftens produktion av elektricitet långt ifrån behöver ersättas med nya anläggningar. Fakta om att det är det stora elberoendet med åtföljande överlastning av distributionssystemet som är det stora hotet vid toppbelastningar och fakta om att det är dumpningen av el till internationellt sett fantasilåga priser, som effektivt förhindrar sparande och uppbyggnad av ett alternativt energisystem i Sverige.

Propositionen ger inte svar på några av de viktiga frågor som aktualisera-

des efter Tjernobyl. De svenska kärnkraftverken skall fortsätta driften som om ingenting hade hänt. Nya avfallsmängder, åtråvärda på den internationella marknaden för klyvbart material, skall produceras. Det kommer att dra in Sverige i ett import- och exportsystem med sådant material som vi redan ser början till. Driften av Barsebäcksreaktorerna skall fortsätta, fastän det redovisades alternativ för energirådet som visade att en stängning av detta kritiserade verk var helt möjlig utan alltför stora uppostringar för vare sig enskilda, kommuner eller industrier. Ytterligare miljoner skall satsas på reparation av Ringhals 2, trots att regeringen säger sig vilja påbörja avveckling av kärnkraften i mitten av 1990-talet. Gärna avveckling, men först en rejäl reparation.

De små positiva förslag som finns i propositionen, t. ex. små kraftverks-ägares möjlighet att få sälja sin produktion, är ju ingen nyhet, utan något som för länge sedan krävts av dem som arbetat emot Vattenfalls monopol och dumpning av elpriserna. Förslaget om Svensk Energiutveckling AB, som också framförs som en positiv nyhet, måste närmast betraktas som en eftergift för kraftbolagen, som får sitt eget lilla bolag med ett hundratal miljoner kronor om året till sitt förfogande.

Vänsterpartiet kommunisterna underkänner propositionen. Den utgör inget dokument som på något sätt öppnar för en avveckling av kärnkraften i Sverige i enlighet med utslaget i folkomröstningen och upprepade uttalanden från regeringsledamöter och beslut i riksdagen. Den visar brist på vilja och handlingskraft, eftergifter åt kraftbolagen och ett förhalande av de nödvändiga beslut som kan ge det nya energisystem Sverige behöver. I stället flaggar man för en ny proposition våren 1988 och vi får ännu ett år av ovisshet och stora tempoförluster.

Hemställan

Med hänvisning till det framförda yrkas

1. att riksdagen av regeringen begär förslag till avvecklingsplan för den svenska kärnkraften som skall vara genomförd senast inom tio år,
2. att riksdagen av regeringen begär förslag till avbrytande av reparationerna av ånggeneratorerna i Ringhals 2,
3. att riksdagen av regeringen begär förslag till en snabbavveckling av Barsebäcksverket,
4. att riksdagen av regeringen begär förslag till en fördubbling av avgiften för finansiering av kärnkraftens avfallskostnader från 2 till 4 öre/kWh,
5. att riksdagen av regeringen begär förslag till en skattehöjning på elkraft producerad i kärnkraftverk på 6 öre/kWh.

Stockholm den 1 juni 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)